

Foredrag på NVU-konferansen 2005: E-læring sett fra brukersynsvinkel

Ved Knut Grendstad, seniorrådgiver i tryggedirektørens strategiske stab

Presentasjonens lysark er innholdsmessig gjengitt nedenfor:

1. KUNNSKAPSOPTIMISMENS PERIODE

- Finland: "The Joy of Learning ." (1997)
- Sverige: "Kunnskapslyfte ". (SOU 1996.27)
- Norge: "Kompetansereformen." (NOU 2000.14)

2. SKJEVHETER og UTFORDRINGER

- Utdanningstilbøyeligheten avtar med økende alder
- Større utdanningstilbøyelighet blant kvinner i alle ' aldersgrupper

3. VOKSENOPPLÆRINGSUTDANNINGSSYSTEMETS "POOR COUSIN"

- Gamle løsninger for fremtidens utfordringer?

4. VOKSNES UTFORDRINGER

- Å kombinere og integrere utdanning som en naturlig del av sitt liv

5. ØKT ARBEIDSPRESS

- 1996: 44% av de ansatte hadde så stor arbeidsmengde at de ikke hadde tid til å snakke om eller tenke på annet enn arbeidet i arbeidstiden. (Økning på 32% siden 1989.)
- 1996: 74% av tiden holdes et arbeidstempo som helt er styrt av tidsfrister og fastlagte rutiner. (Økning på 16% siden 1989.)
- Sterk økning i muskel-, skjelettsykdommer og psykiske lidelser. (Kilde: Statistisk Sentralbyrå, 1998)

6. NETTSTUDENTER ' KARAKTERISTIKA og UTFORDRINGER

- Den typiske nettstudenten er mellom 25 og 45 år
- Overvekt av kvinner (65%)
- Kvinneandelen øker
- Tidobling av nettstudenter de siste 7 år.
- Har ikke tid til å følge vanlig undervisning, bruker fritiden.
- Mange deltidsstudenter kombinerer jobb og familie med studier.

7. KOMPETANSE OG MESTRING

- Risikoen for uførepensjonering er veldig avhengig av utdanningsnivå.
- Høyeste risiko i alderen 20 - 50 år: Risikoen for uføretrygding er seks ganger større for personer med lav utdanning sammenlignet med personer med høy utdanning. (Kilde: Steinar Krogstad: Socioeconomic inequalities in health and disability. 2004)

8. FRA KUNNSKAPSLØFT TIL KUNNSKAPSKLØFT?

- Kompetansen i arbeidslivet og samfunnet er ulikt fordelt.
- De som har mest utdanning fra før, er de som oftest tar etter- og videreutdanning. (Kompetanseutviklingens "jernlov.")
- Fenomenet har lang tradisjon og er vanskelig å bryte.
- Etter- og videreutdanning kan bidra til å sementere og utvikle forskjellene mellom individer og grupper. (Kilde: Odd Nordhaug., Paul Gooderham)

9. ALDERSSAMMENSETNINGEN I BEFOLKNINGEN 1996-2010

Aldersgruppe	1996	2010	Endringer i %
20 - 34 år	990.000	861.000	-13
35-49år	939.000	1.002.000	+7
50-69år	808.000	1.101.000	+36

Kilde: Senter for seniorpolitikk

10. "THE SILVER CENTURY"

- Aldringen av befolkningen vil være dette århundrets toneangivende internasjonale demografiske utfordring.
- 2004/2005: Flere av verdens mennesker over 60 år enn under 5 år.
- Allerede neste tiår vil arbeidsstyrken i Kina reduseres som følge av aldring.
- Utfordringen: Å finansiere et økende antall storforbrukere av velferdstjenester og pensjonsordninger
- Fra ca. 2025 vil tyngden av etterkrigskullene nå pensjoneringsalder.

11. ARBEIDSMILJØET I ENDRING,

- 57% har fått nye arbeidsoppgaver
  - 48% møter mer kvalitetskrav i jobbene
  - 54% har fått ny ledelse
  - 33% har skiftet arbeidstid og lønssystem
  - 25% har fått ny stilling i samme virksomhet
  - 22% har fått jobb i annen virksomhet
  - 11 % har opplevd privatisering, fusjon, oppkjøp, m.m.
- (Kilde: Statistisk Sentralbyrå 1998)

12. FORMÅLET MED KOMPETANSEUTVIKLING

- Å dekke samfunnets kompetansebehov
- Å dekke arbeidslivets kompetansebehov
- Å dekke den enkeltes behov for kompetanse